

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 610 din 25.08.2021

Dosarul nr. 118/2021

Petiție nr.1394/22.02.2021

Petent:

Reclamați: Publicația 7iasi.ro
- jurnalist

Obiect: defăimare în presă

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentului

1.

Numele și sediul reclamaților

2. Publicația 7iasi.ro – e-mail: redactie@7iasi.ro

3. jurnalist - e-mail: redactie@7iasi.ro

II. Citarea părților

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare. La termenul de audieri din data de 09.04.2021, orele 11,30, s-a prezentat petentul, reclamații nefiind prezenți.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

5. Prin petiția înregistrată la CNCD cu nr. 118/22.02.2021, petentul solicită CNCD să constate că a fost discriminat de reclamați în cadrul articolului „„, cel mai tare din cartier: vila extinsă ilegal și vecinul-servitor, angajat la stat fără concurs.,, Petentul arată că în articol se susține faptul că a construit fără autorizație și că vecinul său a fost angajat pentru efectuarea de servicii personale familiei petentului. DI. mai arată că, după publicarea articolului, autoturismul i-a fost împrășcat cu excremente umane, motiv pentru care se teme pentru siguranța copiilor și a soției.

6. Afirmații din cuprinsul articolului:

CONSILIUL NAȚIONAL
pentru **COMBATEREA**
DISCRIMINĂRII

Piața Valter Mărăcineanu 1-3, sector 1, București
Telefon: 021-312.65.78/79 Fax: 021-312.65.85
E-mail: support@cncd.ro www.cncd.ro

„*„animalul politic” de la Apele Române, face ce vrea pe strada Morilor, unde îl are vecin pe taximetristul angajat fără concurs la ANIF @ Și-a extins ilegal vila fără să dețină autorizație @ Casa s-a „îmbogățit” cu o mansardă, o terasă descoperită și câteva încăperi la parter @ „A construit direct pe limita de proprietate, fără să îmi ceară acordul. A profitat de faptul că nu mă aflam în țară. Mi-a spus doar că vrea să facă gardul. Acum, streășină casei lui vine peste casa și terenul meu, unde se adună toată apa. Nu știu cum a făcut, dar țeava de gaz trece tot pe terenul meu. Aparatul de aer condiționat este prins de peretele iui, dar este în curtea mea”, a spus, vecinul iui nu se află în prezent în țară, dar a depus prin intermediul avocatului memorii la Primărie, Poliția Locală și ISC @ Pe aceeași stradă locuiește și, taximetristul angajat fără concurs la îmbunătățiri Funciare @ „este omul lui, se știe de ani de zile. îi duce și îi aduce copiii la școală și îl ajută la cumpărături. De asta îi conduce mașina”, ne-au povestit vecinii de pe strada Morilor.,,*

8. Petentul depune în data de 09.04.2021 completări la dosarul cauzei, constând în certificat de urbanism, autorizație de construire, fotografiile cu mașina de serviciu și cu mașina personală, documente de înmatriculare ale autoturismelor, adresa emisă de Primăria Iași potrivit căreia pentru împrejmuire nu este necesară autorizația de construire, alte articole ale aceleiași publicații, considerate hărțuitoare de către petent (de ex. „**Cum a scăpat ,Animalul Politic,, de la Apele Române de DNA. Cercetările în dosar au durat 10 ani,,**).

9. Cu adresa nr.2781/12.04.2021, petentul depune răspunsul Inspectoratului de Stat în construcții cu privire la construcția din str. Morilor din Iași.

Susținerile reclamațiilor

10. -

IV. Cadrul legal aplicabil

11.- O.G 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

- Ordinul nr.144/2008 privind procedura de soluționare a petițiilor și sesizărilor

- Constituția României – art.20, art. 30, alin. 6 și 7

V. Motivele de fapt și de drept

12. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Astfel se poate considera discriminare:

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO)

În domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: Fredin împotriva Suediei, 18 februarie 1991; Hoffman împotriva Austriei, 23 iunie 1993, Spadea și Scalabrino împotriva Italiei, 28 septembrie 1995, Stubbings și alții împotriva Regatului Unit, 22 octombrie 1996).

13. În hotărârea dată în cazul Thlimmenos împotriva Greciei din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”.

În concluzie, există o diferențiere dacă persoanele aflate în situații similare sunt tratate în mod diferențiat, sau dacă persoane aflate în situații diferite sunt tratate în mod identic.

14. Colegiul director constată că Dreptul la liberă exprimare este consacrat în legislația internă și internațională astfel:

Constituția României,

Art. 30 - Libertatea de exprimare

(1) Libertatea de exprimare a gândurilor, a opiniilor sau a credințelor și libertatea creațiilor de orice fel, prin viu grai, prin scris, prin imagini, prin sunete sau prin alte mijloace de comunicare în public, sunt inviolabile.

Articolul 10 din Convenția Europeană a drepturilor omului prevede că:

“1. Orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau de a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică statele să supună societățile de radiodifuziune, de cinematografie sau de televiziune unui regim de autorizare.”

Libertatea de exprimare prevăzută de art. 10 al Convenției este una dintre aceste libertăți fundamentale, ce are un rol special în orice societate democratică, putând fi catalogată chiar ca una dintre garanțiile acesteia, o condiție primordială a progresului și a fericirii fiecăruia, așa cum au considerat judecătorii Curții în cauza Handyside c. Regatului Unit.

Libertatea de exprimare este atât un drept în sine, cât și un drept absolut necesar pentru realizarea altor drepturi garantate de Convenție, cum ar fi dreptul la liberă asociere, fiind totodată un drept individual, parte a libertății spirituale a fiecărui individ, dar și un drept colectiv, ce permite comunicarea cu ceilalți semeni (Frederic Sudre, Drept internațional și European al drepturilor omului).

Acest drept cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi și comunica informații ori idei, fără a exista limite frontaliere ori impuse de autoritățile publice.

Exprimarea unei opinii presupune, în concret, exprimarea unei judecăți de valoare, ceea ce are o importanță deosebită sub aspect probator, deoarece, așa cum a decis Curtea în

jurisprudența sa -cauza De Haes et Gijssels c. Belgiei - (mai ales raportat la libertatea presei), exactitatea judecăților de valoare nu poate fi demonstrată așa cum pot fi demonstrate faptele concrete, iar a pretinde o asemenea probă ar duce inevitabil la o îngrădire nepermisă a libertății de opinie.

15. Art. 70 din Codul civil prevede: „Dreptul la liberă exprimare - (1) Orice persoană are dreptul la libera exprimare.”

Iar potrivit art. 75 alin. (2) C. civ.: „Exercitarea drepturilor și libertăților constituționale cu bună-credință și cu respectarea pactelor și convențiilor internaționale la care România este parte nu constituie o încălcare a drepturilor prevăzute în prezenta secțiune”.

Buna-credință în exercitarea drepturilor și libertăților constituționale se interpretează coroborat cu respectarea pactelor și a convențiilor internaționale la care România este parte, precum și cu jurisprudența curților cu atribuții în verificarea respectării acestora, normă care este concordantă cu prevederile art. 20 din Constituție:

„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale, cu excepția cazului în care Constituția sau legile interne conțin dispoziții mai favorabile.,,

Declarația Universală a Drepturilor Omului stipulează, în Articolul 19 „Dreptul la libertatea opiniilor și exprimării”:

„Orice om are dreptul la libertatea opiniilor și exprimării; acest drept include libertatea de a avea opinii fără imixtiune din afară, precum și libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei prin orice mijloace și independent de frontierele de stat.,,

16. Exercitarea libertății de exprimare comportă obligații și responsabilități, astfel încât este de dorit să fie evitate afirmațiile care offensează în mod gratuit fără a duce la un progres al relațiilor umane.

17. Colegiul este chemat să se pronunțe asupra raportului dintre libertatea de exprimare și dreptul la demnitatea persoanei, interzicerea discriminării raportată la aprecierile reclamatului, obiect al prezentei sesizări. Analiza urmărește să stabilească dacă în acest caz s-a depășit limita libertății de exprimare și, în consecință, se impune o ingerință a statului prin aplicarea unei măsuri proporționale cu scopul urmărit.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, pentru a fi acceptată o ingerință în dreptul de exprimare, aceasta trebuie

-să fie prevăzută de lege (care la rândul ei trebuie să îndeplinească anumite calități: să fie previzibilă și accesibilă),

-să urmărească un scop legitim,

-să fie necesară într-o societate democratică și

-să fie proporțională cu scopul urmărit (Corneliu Bârsan, Convenția europeană a drepturilor omului, vol. I. Ed. C.H. Beck, București, 2005, p. 769-801).

Ingerința să fie prevăzută de lege

18. Prima cerință, cea a existenței unei prevederi legale, care să reglementeze ingerința

statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare este îndeplinită de art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000. Totuși, apreciem că aceste texte de lege trebuie coroborat cu art. 2. alin. (8) din O.G. 137/2000 potrivit căruia „prevederile ordonanței nu pot fi interpretate în sensul restrângerii dreptului la libera exprimare, a dreptului la opinie și a dreptului la informație”. Apreciam că ambele texte normative sunt previzibile și accesibile, deși protejează o valoare fundamentală într-o societate democratică și sunt noțiuni care au și un caracter abstract.

Ingerința să urmărească un scop legitim

19. Raportat la scopul legitim urmărit prin posibila ingerință a statului în libertatea de exprimare se urmărește protejarea demnității umane a tuturor cetățenilor din România. Pentru a se produce o atingere, încălcare a demnității umane, ca drept constituțional protejat, declarațiile, obiect al prezentei petiții, ar trebui să întrunească elementele:

-un comportament manifestat în public, având caracter de propagandă sau de instigare la ură,

-ori un comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unui persoane sau unui grup de persoane, potrivit art. 15 din O.G. 137/2000, republicată.

20. Colegiul director constată că primele două condiții (să existe o prevedere legală și să se urmărească un scop legitim) pentru a fi acceptată o ingerință a statului sunt îndeplinite.

Necesitatea ingerinței

21. Rămâne de competența Colegiului director să stabilească dacă interferența în libertatea de exprimare „este necesară într-o societate democratică”.

În acest demers, Colegiul director analizează dacă există motive „relevante și suficiente” care să justifice ingerința în libertatea de exprimare din perspectiva unei „nevoi imperioase” („pressing social need”).

22. Identificarea unei „nevoi imperioase”, respectiv necesitatea oricărei restricții privitoare la exercițiul libertății de exprimare trebuie să fie stabilită într-o manieră convingătoare, iar autorității naționale îi revine atributul evaluării existenței unei „nevoi imperioase” susceptibile de o anumită marjă de apreciere (Corneliu Bârsan, Convenția Europeană a drepturilor omului, Comentariu pe articole, Vol. I., Ed. All Beck, București, 2005, pag. 801.)

23. În conformitate cu principiul subsidiarității, statele membre dispun de o „margine de apreciere” în stabilirea limitării libertății de exprimare. Autoritățile statelor membre au un contact direct și permanent cu realitățile sociale și sunt primele care se pronunță asupra existenței unei „nevoi sociale presante”. Marginea de apreciere se va stabili potrivit standardelor minime ale CEDO. (vezi *Handyside v. United Kingdom* par. 48 și par. 49).

Elemente luate în considerare la stabilirea necesității ingerinței statului în libertatea de exprimare

24. În scopul de a determina dacă declarația obiect al prezentei sesizări constituie un discurs de ură, Colegiul va examina: obiectivul urmărit de către partea reclamată, contextul în care a avut loc, conținutul afirmațiilor, rolul în societate al persoanei, autor al afirmațiilor.

Obiectivul urmărit de reclamați

25. Obiectivul urmărit de reclamat este important: În acest punct, Colegiul director nu analizează intenția de a discrimina a părții reclamate, acest aspect nu are relevanță în stabilirea unei fapte de discriminare.

26. Colegiul apreciază că, în speță, declarațiile părții reclamate nu reprezintă un comentariu în care există elemente de incitare la ură împotriva unei persoane ci o opinie referitoare modalitatea de efectuare a unor construcții, respectiv a angajării unei persoane într-o funcție publică.

Contextul în care a fost făcută afirmația

27. Comportamentul a fost unul public (paginile FB fiind accesibile tuturor), și exprimă opinia reclamatului cu privire la comportamentul unui funcționar public care are și calitatea de om politic.

28. Părțile reclamate sunt jurnalist, respectiv publicație online, gazdă a articolelor considerate denigratoare.

29. Astfel, Colegiul nu poate decât să constate faptul că nu există elemente pentru o ingerință a statului în exercitarea dreptului libertății de exprimare.

Modul în care au fost făcute afirmațiile

30. Art. 15 al OG nr. 137/2000 stabilește: "Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptate împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.,,

31. Colegiul director apreciază că exprimările folosite în cuprinsul postării nu sunt de natură a atinge o limită prin care să se încalce un drept fundamental, încât dreptul la libertatea de exprimare să devină secundar.

32. Una din principalele caracteristici ale democrației constă în posibilitatea pe care ea o oferă de a rezolva prin dialog, fără a se recurge la violență, problemele pe care le are de soluționat un stat, chiar și atunci când acestea sunt extrem de dificile sau stânjenitoare, iar democrația se "hrănește" din libertatea de exprimare". Marginea de apreciere a statelor este semnificativ redusă (îngustă) atunci când autorul declarației este un om politic ori jurnalist, opiniile formulate având un larg impact.

33. O ingerință a statului în această speță, prin constatarea și sancționarea faptei ca fiind o formă de discriminare, deci limitarea libertății de exprimare, nu ar constitui un exces, o limitare nejustificată, o măsură neproportională în raport cu pericolul social al faptei și cu scopul urmărit. În speță nu există elemente de incitare expresă la ură, în mod direct, de discriminare la adresa petentului.

Concluzii

34. Colegiul director reiterează faptul că libertatea de exprimare constituie valoarea fundamentală a unei societăți democratice și plurale. Din această perspectivă, libertatea de exprimare are un rol substanțial în rândul drepturilor fundamentale cuprinse în Constituție și constituie trunchiul comun pentru exercitarea drepturilor fundamentale din sfera comunicării. În această sferă se includ: dreptul la libertatea presei, dreptul la libera exprimare a creațiilor artistice sau cele din zona literaturii, libertatea de predare a științei și libertatea creației. De asemenea, de acest trunchi comun se leagă și libertatea conștiinței, a religiei și libertatea de întrunire. Acest grup de drepturi asigură participarea avizată a cetățeanului la procesele sociale și politice. Exprimarea liberă a opiniilor și credințelor, chiar și a celor nepopulare sau atipice, reprezintă condiția fundamentală a existenței unei societăți vii și capabilă de dezvoltare.

35. În nenumăratele decizii asupra libertății de exprimare, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că acest drept „acoperă nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență ori considerate inofensive, dar și acele care șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței, spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică. (CEDO, Lingens c. Austriei,).

36. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, într-o formulă care este preluată aproape ca o clauză de stil în toată jurisprudența sa subsecventă în materie, că “libertatea de exprimare, garantată de art.10 parag.1, constituie unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și una din condițiile primordiale ale progresului societății și împlinirii personale. Subiect al paragrafului 2 al Articolului 10, Libertatea de expresie include „nu numai informațiile și ideile primite favorabil sau cu indiferență [de opinia publică] ori considerate inofensive, dar și pe acelea care offensează, șochează sau deranjează. Acestea sunt cerințele pluralismului, toleranței și spiritului deschis, fără de care nu există societate democratică.” (CEDO, între altele, Lingens vs. Austria, Oberschlick vs. Austria, Sunday Times vs. U.K., Observer și Guardian vs. U.K., Castells vs. Spania, Thorgeirson vs. Islanda, Jersild vs. Danemarca, Goodwin vs. U.K.).

Exprimarea unei opinii presupune, în concret, exprimarea unei judecăți de valoare, ceea ce are o importanță deosebită sub aspect probator, deoarece, așa cum a decis Curtea în jurisprudența sa -cauza De Haes et Gijssels c. Belgiei - (mai ales raportat la libertatea presei), exactitatea judecăților de valoare nu poate fi demonstrată așa cum pot fi demonstrate faptele concrete, iar a pretinde o asemenea probă ar duce inevitabil la o îngrădire nepermisă a libertății de opinie.

37. Raportat la obiectul cauzei, se induc următoarele concluzii:

- persoanele reclamate au publicat pe site-ul ziarului 7iasi.ro articole în care se fac aprecieri cu privire la construcții realizate de petent, relația cu vecinul angajat la Îmbunătățiri Funciare și cercetările efectuate de DNA cu privire la petent;
- persoanele reclamate au făcut afirmații bazate în principal pe declarațiile unor vecini ai petentului în ceea ce privește construirea abuzivă și angajarea vecinului într-o funcție publică;
- nu au fost făcute afirmații care să aibă ca scop sau care să vizeze atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare,

îndreptate împotriva petentului și legate de apartenența acestuia la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia, potrivit art.15 din O.G nr.137/2000.

- în ceea ce privește acuzația potrivit căreia autoturismul petentului a fost împrășcat cu excremente umane, CNCD nu este competent să se pronunțe, fapta fiind de competența exclusivă a organelor de cercetare penală.

38. Având în vedere cele menționate, Colegiul director va constata că nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare, potrivit art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (fapta se încadrează în limitele libertății de exprimare).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare, potrivit art. 2 alin. 1 coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (fapta se încadrează în limitele libertății de exprimare).

2. În ceea ce privește acuzația potrivit căreia autoturismul petentului a fost împrășcat cu excremente umane, CNCD nu este competent să se pronunțe, fapta fiind de competența exclusivă a organelor de cercetare penală.

3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților:

a)..

b). Publicația 7iasi.ro – e-mail: redacție@7iasi.ro

c). - jurnalist - e-mail: redacție@7iasi.ro2.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul.

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 25.08.2021 au fost: ASZTALOS CSABA FERENC – Membru, DIACONU ADRIAN – Membru, HORIA GRAMA – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, LAZĂR MARIA –

Membru, MARIA MOȚA – Membru, OLTEANU CĂTĂLINA – Membru
Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD

Data redactării: 25.08.2021

Redactată și motivată: M.M. și M.M

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.